

# Herinneringsduik op de drie Engelse kruisers

Het is maandag 22 september 2014. Een lichte storm trekt over ons land en de golfhoogte loopt op naar 160 cm. Zo zag de Noordzee er 100 jaar geleden ook uit toen drie Engelse kruisers hier na de aanval van de U9 met veel lawaai van ontsnappende stoom, explosies van munitie en afbrekende scheepsdelen langzaam kantelden en naar de bodem van de zee verdwenen. Onze herinneringsduik op de drie Engelse kruisers zullen we een dag uit moeten stellen.

Dinsdag 23 september 2014. *De zee is bijna vlak vandaag. Wat een verschil met gisteren!* Wanneer we aankomen met de Miranda op de Breeveertien is het bijna sereen. Alleen een enkele meeuw laat zich horen. Door het uitstel van de duikdag moesten twintig duikers en twee duikschepen afhaken. Ondanks alle inspanningen van Henk van der Linden en het bestuur van Stichting Duik de Noordzee schoon laten ook de Engelse ambassade en marine het voor vandaag afweten.

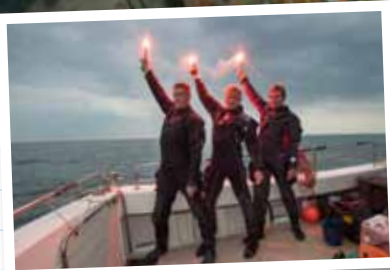
*Met negen duikers gaan we er toch een passende plechtigheid van maken.* Als eerste markeren we de drie wrakken met een boei. De vlag wordt halfstok gehesen en we brengen de rouwkrans met bloemen in het water. De blauwe tekstlinten geven aan waarom we hier zijn. We nemen een minuut stilte in acht en staren over de zee waar deze ramp zich heeft voltrokken. *Voor iedere kruiser ontsteken we een handstakelicht om ons respect te tonen voor de Engelsen die hier op Nederlands gebied zo tragisch om het leven zijn gekomen.*

Het water staat bijna stil. Tijd om te duiken. We hebben drie teams geformeerd die ieder op een ander wrak de plaquette zullen aanbrengen. Op het wrak van de Cressy wordt ook de rouwkrans bevestigd. Cor en Jackie gaan mee om het geheel onder water vast te leggen. Het zicht is ongeveer tien meter en de zon doet een poging om door het wolkendek heen te

breken. De drie dregankers blijken allemaal naast het wrak terecht te zijn gekomen. Door met de reel een halve cirkel te zwemmen weten we toch het wrak te vinden. *Het blijft altijd een imposant gezicht om eerst een grote grijze massa te zien die naarmate je dichterbij komt, steeds meer vorm en kleur krijgt.* De romp van de kruisers zijn prachtig begroeid met anemonen. Grote scholen steenbolken komen nieuwsgierig een kijkje nemen. Vroeger kwam je duidelijk meer vis tegen en vooral de mooie grote kabeljauw is een zeldzaamheid geworden. Grote Noordzeekrabben en een enkele kreeft steken hun kop uit de schuilplaats om te kijken wat deze bellenblazende herriemakers hier komen doen. Nu moeten we een geschikte plaats zien te vinden om de rouwkrans en plaquette te bevestigen. *Op dit prachtige kunstrif is door de scheepsramp een compleet nieuwe biotoop ontstaan die aan duizenden bewoners een kraamkamer, onderkomen en schuilplaats bieden.*

Op de romp vinden we een geschikte plaats om het stenen gewicht met daaraan de rouwkrans te bevestigen. Doordat de krans is opgebouwd uit wilgentakken met de bloemen daardoorheen gevlochten zal deze nog maanden boven het wrak zweven met op de linten de laatste groet aan de slachtoffers. *Even verderop, aan de kielbalk, vinden we een mooie plaats voor de plaquette.* Zodra deze is bevestigd lijkt het alsof een paar krabben en steenbolken aandachtig komen kijken wat er op deze plaat is gegraveerd. Nogmaals wordt voor mij het idee bevestigd dat de scheepswrakken goed moeten worden beschermd zodat een volgende generatie er ook van kan genieten.

*The Live Bait Squadron, de documentaire.* Prijs DVD: € 9,50 excl. verzendkosten. Bestellen via: [www.duikdenoordzeeschoon.nl](http://www.duikdenoordzeeschoon.nl) Het Muzee Scheveningen opende op 24 september de tentoonstelling 'Drie massagraven voor de kust van Scheveningen'. Deze is tot 15 februari 2015 te bezoeken.



Ter nagedachtenis aan de 1459 omgekomen marinemannen van The Royal Navy.

Stichting Duik de Noordzee schoon erkent dit scheepswrak als zeemansgraf en doet een dringend verzoek om deze rustplaats respectvol te behandelen. Breeveertien, 22 september 2014